

Hedenstab i Kristent Skrud.

Pastor B. Bricker kom ved et firkeligt Møde i Rolding forleden med følgende Bemærkning:

Taleren havde engang udtalt, at „Zudre-Mission var Hedenstab, der fladte sig i kristent Skrud. Zudre-Mission havde gjort Gud tyrannisk, og dette var ikke blot Hedenstab, men det uhyggeligste Hedenstab“.

I den Anledning skriver Pastor A. Schack i „Rolding Avis“: „Pastor Bricker forbadte Forsamlingen ved den Bemærkning, at den indre Mission var en hedenstf Remning, og det samme var Tilfældet med den gamle Pietisme. Pastor Bricker kan ikke have fundet dette hedenst hos Pietismens i Misforhold til den kristne Tro og Lære; hans Mening maa jo være den, at det var en hedenstf Land, der drev den. Og han kan her ikke tænke paa de Mangler og Udvælgelser, som det er let nok at finde hos de gamle Pietister; thi saadanne Mangler findes jo i forfællig Grad hos alle kristne Menneker og Retninger. Nej, hans Mening maa være den, at netop, naar vi ser paa det ædelste, det mest levegigtige hos den gamle Pietisme, da finder vi, at det i Virkeligheden er skabt af en hedenstf Land. Naar vi tænker paa Prorofs Salmer, som jo er den danske Pietismes skønneste Blomst — naar vi tænker paa: „Den store hvide Fjøl, vi se,“ „Den hyperlighte Vej“, „Den undgiste Nøse er funden“ — da er det vel hos Boesi (Prorof var en stor Digter), det er „Hjertets Ret,“ der hævdes i skønne Ord; men man maa bare passe vel paa, at det i sit Væsen er udbrunget ikke fra den helvige Land, men fra en hedenstf Land.“

Det lader sig ikke nægte, at denne Dom over den gamle Pietisme er uhyre original, og naar man selv aldrig har kunnet lige noget originalt, kunde man næsten misunde en Kork, med en saa rig Opfindsomhed. Men man kunde vel ogsaa sige — og det er maafl mere korrekt — at den nævnte Dom over den gamle Pietisme er under af Kritik. Kandidat Monrad og Pastor Morten Larsen er paa dette Punkt formodentlig ikke enige med Bricker, men ingen af dem tog Afstand fra ham. Vilde det ikke have været kænnet, om de havde gjort det?

Pastor Emil Halling død.

Ratten mellem Søndag og Mandag den 10. og 11. ds. afgik Pastor Emil Carl Jørgen Halling i Odde Sogn (Rygsbing, Sjælland) ved Tøden i en Alder af 41 Aar.

Pastor Emil Halling var, skriver „Ar. Dgbl.“ siden 1898 Sognepræst i Melby ved Frederiksvarf og havde kun en kort Tid været Sognepræst paa Odde.

Han havde prædiket om Søndagen og om Aftenen haft nogle Venner samlet i Præstegaarden. Da han havde fulgt disse paa Vej, er han paa Sjembejen bleven ramt af et Hjerteslag, og blev funden død udenfor Præstegaarden.

Den haardt prøvede Mand havde et godt Navn blandt de troende og stod midt i et lovende Arbejde, da han nu saa pludselig er bleven reven bort. Han har udgivet flere Smaafortællinger.

Niels Grønns Angreb paa Danmark. I politiske Kredse er Niels Grønns overraskende Overfald paa det danske St. Thomas-Projekt et staende Samtaleemne, skriver „Ar. Dgbl.“. De fleste synes at være enige om, at Niels Grøn nu har gjort det af med sig selv og sine jantafiske Planer.

Folketingsudvalget ang. St. Thomas-Projektet har den 1. ds. holdt et Møde, hvor man ogsaa berørte Niels Grønns Angreb, men der var dog foreløbig ikke Tale om at foretage sig noget i Anledning af hans Vagtskelsesforlæg.

Fra Ubenrigsministeriets Side vil man lade sine Repræsentanter paa de paaafværende Steder tage

Affære, jaaferent det skulde vise sig, at Niels Grønns saakaldte „Ardar-jel“ lægger Hindringer i Vejen for St. Thomas-Projektets Realisation.

St. Thomas-Planen. Folketingets Udvalg angaaende det store St. Thomas-Projekt havde den 11. ds. modtaget det bestfndskolonialraads Erklæring og Koncessionsforlaget. Raadet har intet at indvænde mod den foreslaaede Ordning.

Folketingsudvalget sætter nu Part paa at faa sine Overvejelser afsluttet og holder næsten daglig Møder.

Foreløbig har man afsættet Ministeriet en Del Oplysninger ang. den danske Stats Indflydelse paa Foretagendets Grundlæggelse og den videre Udbygning.

Herman Bangs Jordejard. Jorfatteren Herman Bang havde bestemt, at der ingen Høftidelighe maatte holdes ved hans Jordejard. Svorledes hans Venner har rettet sig efter hans Nisfe fremgaa af følgende, der berettes fra København:

Søndag Formiddag klokken 10 1/2 den 2. ds. fandt Herman Bangs Jordejard Sted fra Jesus-Kirken, hvor Aftenen havde staaet Ratten over.

Til Stede var foruden Familien, 60-70 Herrer og Damer, dels private Venner af Bang, dels Venner fra Litteraturen og Teaterverdenen. Aftenen henjød i Koret indholdt i et af Venner skænket Dannebrogsflag. Efter at Kirkens Organist Gustav Helsted havde præluderet med Væmmelse blandt andet af den lille engelske Julepsalm, som Bang har indskrevet i „Det hvide Søs“, sang kongelig Kammerfangerinde Frøken Ida Møller „Vejlig er Jorden“. Derefter holdt Pastor Oscar Geismar fra Lolland en længere Tale. Efter Taleren sang Frøken Ida Møller „Lær mig o Skov“, hvorpaa Kapelmesteren Louis Bitjanffy og Siegfried Salomon i Jorening med Organist Helsted spillede Johan Svendsens „Andante funebre“. Under de sidste Strofer bar Venner Aften med gennem Kirken til den uden for ventende Vogn.

Sørgetoget, hvortil hele Følget i Vogne, sluttede sig, gik over Vinduften til Vestre Kirkegaard, hvor Venner atter bar Aften til Graven. Der forreftede Pastor Geismar Rordpaafættelsen.

I „Sors Amtstidende“ for 4. ds. skrives bl. andet:

Herman Bang havde ikke noget med Kirke og Kristendom at betille. Det tjener ham derfor kun til Nød, at han bestemt havde frabedt sig, at der blev talte af Præster ved hans Jordejard. Det er derimod en uforstaaelig Taktløshed af hans nærmeste, at man i dette Stykke har handlet stift imod den afdødes Nifke. Og der er virkelig en, oven i Købet radikal, Præst og Redaktør, Dr. Oscar Geismar, som har været villig til at effectuere denne aandelige Væmmelighed.

— Men kunde ikke et Tilfælde som dette hjælpe til at aabne Folks Sjene for hele dette i mange Tilfælde uhyggelige, ikke sjældent forargelige, firkkelige Rigtalevæsen? I mangfoldige Tilfælde finder vedkommende Præst ikke det mindste til densse religiøse Forhold, han skal tale om. Og kun den dødes Stilling til Gud vedrører Kirken. Alt det andet kan Vlodene og personlige Venner af ham eller hende bedst tale om. Hvis man ikke foretrækker at tie.

Danmarks Høst i 1911. Ijsølge „Statistiske Efterretninger“, var Mængdeudbyttet af Danmarks Høst efter den endelige Opgørelse lidt lavere i 1911 end i de nærmest foregaaende Aar, som jo alle var gode Høstaar for Landet som Helhed betragtet. Derimod var Kvaliteten, isærlig for Kornafgrødernes Vedkommende, gennemgaaende bedre end i de foregaaende Aar, hvilket bl. andet giber sig Udtryk i en usædvanlig høj Kvalitetsvægt.

— Af Ovde var Kornudbyttet i 1911 1,13 Millioer Tønder (1,15 Millioer Tønder i 1910), af Rug

4,89 Millioer Tønder (4,96), af Bvg 5,32 (5,52), af Gvire 10,33 (10,28) og af Blandfæd til Rødenhed 4,34 Millioer Tønder (4,35 i 1910). Det vil ses, at der næsten overalt er Nedgang. Det samme gælder Rødfugthøsten.

Den samlede Vægt heraf er for 1911 opgjort til 212 Millioer Centner, medens den i 1910 var 259 Millioer Centner.

Af Hø og Salm var der derimod Opgang i Udbyttet, idet der af Hø høstedes 56 Millioer Læs mod 40 Millioer i 1910 og af Salm 7,0 Millioer Læs mod 6,4 Millioer Læs i det foregaaende Aar.

En Færges i Drift. En farlig Situation.

Da Dampfærgen „Kronprinsesse Louise“ Mandag Eftermiddag den 11. ds. overførte sidste Morgenerprestog fra København, fik den ontrent midt i Lillebælt en Ghulskade, hvorved hele det ene Ghul odelagdes, og den drev i den stærke Strøm raft nordpaa efter Standfædden.

Ved Signaler tilfaldtes Dampfærgen „Sjalmar“, der laa i Fredericia Færgesavn. Med Besvær blev der anbragt en Staallinie mellem Færgerne, for saaledes at bugse „Kronprinsesse Louise“, men Linen sprængtes, og den næste Igenaa. Længere og længere drev Færgen til Søs, og vanfeligere blev det i den høje Søgang at faa Forbindelse mellem dem.

Endelig tredie Gang holdt Frosjen, og „Kronprinsessen“ kom efter ca. 1 1/2 Times Førsøj endelig i Savn med de utaalmodige Passagerer.

Den anrettede Skade er i Følge „Købd. Nr.“ ret betydelig, og det vil være længe, før Færgen atter er sejllar.

„Selandia“. Viasiatisk Kompagni har Søndag Aften den 10 ds. modtaget et traadløst Telegram fra Motorfærden „Selandia“ fra Biscapabuften, hvorefter „Selandia“, der afgik fra Antwerpen den 7. ds. kl. 6 Etm., har haft frisk jvøvestik Vind gennem Kanal en og efter at have passeret Quessant har vestlig Dønning. Motorene arbejder frisk, og Regulatorerne virker sjefhiffeligt, naar Skibet sætter i Spen. Gennemsnitsfart 11 1/2 knob. Alt vel.

Avregningsreisen til Tyskland. Landbruksministeriet har den 11. ds. udfundet den bebudede Befendtgørelse angaaende Forholdsregler ved Udførselen af levende Hornkvag til Tyskland. I Senhold heri skal hvert enkelt Kreatur ledsages af et Avregningspas, der indeholder Meddelelser om Dyrets Hjensted, Væstmeflested og jærlige Mærkning, en Attestation fra Sognefogden om, at der ikke i de sidste 40 Dage er fremkommet Mund- og Kløvsyge i det Sogn, hvorfra Dyret stammer, samt Dørlægeattest. Befendtgørelsen træder i Kraft paa Torsdag.

Grev Schæels Jordejard. Kongevalgt Landstingsmand, Grev Schæel, Hvegaard, blev under stor Deltagelse begravet den 11. ds. fra Nye Kirke.

Paa Aftenen jaas signerede Arrangementerne for Dronningen og Kronprinsessen; de konervative Foreninger i Roskilde og St. Jørgensbjerg havde sendt en Sølvsgefrans.

Pastor Jørgensen, Nye, talte ud fra Jesus Ord: „Den, hvem meget er givet, af ham skal der kræves mere.“

Medlemmer af Grevens Familie bar Aften ud af Kirken, Godsrets Funktionærer bar den derefter til Familiegravsættelsen, hvor Pastor Jørgensen foretog Jordpaafættelsen.

100 Aar faldte hvd. Sognepræst F. C. C. v. Brangen, der nu boer i København, den 10. ds. Han er født i Korsør den 10. Marts 1812, blev teologisk Kandidat 1840 og var fra 1858 til 1881 Sognepræst for Nørreå, Sønderå og Væsten Menigheder i Viborg Stift.

Dødsfald. Overtelegrafist i Alsborg W. B. Bentzen Friis er Torsdag den 7. ds. afgaaet ved Døden 51 Aar gammel.

— Kæmner F. Albertsen i Vrgsbøbing faldt den 8. ds. i sit Hjem og slog sig saa flemt, at han kort efter

døde. Han var 75 Aar og havde beklædt en Rængde Tillidsbered; ved sin Død var han Medlem af Byraadet, Formand for Sparekassen og Formand for Ligningskommissionen.

De opblødte Landeveje. Der meddeles „Køf. Dgbl.“ fra Langkov, at ingen kan mindes at have set Landevejene i en saa opblødt Tilstand, som de befinder sig i for Tiden (11. Marts). Sejlene gaar undertiden i lige til Vædet, og de tungt belastede Vogne lætter sig faft.

Danske Kvinders Forsvareforening har fornylig haft den Glæde at modtage en Del nye Indmeldelser. Det er ofte et brydømt Hverd at gaa fra Dør til Dør for at hverve nye Medlemmer, og Besjærelsen taffer derfor den, der frivilligt har fulgt dens Opgjørdning i Vlodene, og haaber, at Andre maa følge det gode Eksempel.

Et Gravkammer i Hune. Paa Voelsmand Anders Gaarden Sørensens Gjendom paa Stenmarken i Hune Sogn er der forleden paa flad Mark fundet et Gravkammer, 3 Aen langt og 1 1/2 Aen bredt. 3 Kammeret, som var halvt fyldt med Sand fandtes foruden nogle mindre Genstande fra Oldtiden Seledede af et Menneffe. Fundet vil i Følge „Købd. Amtst.“ blive ifænkent til Kålborg Mufæum. Der er tidligere fundet Gravkamre paa samme Stenmark.

Betinget Dom. En 19aarig Tjenestepige, som havde stjaalet Penge, Klæder og Jvdevarer fra sin Madmoder, og endvidere, da denne bebrejdede Pigen hendes Opgjørel, overfaldt Madmoderen, er ved Hornum Herreds Efstretet idømt Jængjæl paa sædvanlig Fængsel i 40 Dage. Straffen vil dog i Følge „Købd. Amtst.“ da Pigen er saa ung og ikke tidligere har været straffet og filmet saa vidt muligt har erstatet den fte Skade, bortfalde efter 5 Aars Førsøj, hvis hun i den Tid ifikler sig vel.

Den store Bildmøje. Et engelt Selskab underhandler for Tiden (11. Marts) med Stamhuset „Birkelse“ om Vej af 2000 Tdr. Land af den store Bildmøje.

Det er Selskabets Hensigt at udnytte Lørdemasjen til ved en ny opfundet Sammenpresningsmetode at forme Lørdene til Brifletter.

75,000 Kr. skal ijsg. „Køsf. Tid.“ den nye Vængserne til Vedreborg betale — Statistassen i Arveavgift. Det er 31,000 Kr. mere, end den nu afbøde Greve i sin Tid betalte.

En Moder dømt. En Arbejdsmands Husfru i Herning er forledet idømt 5 Dages fimpelt Jængjæl. Manden arbejder paa Landet, medens Konen og deres 11-aarige Datter boer i Herning. Moderen har i Følge „Hern. Følkebl.“ siden Juli Maaned i Jfor jævnlig brugt den Trafik at jende Barne ud at fikke, naar det var fri for Skole.

Odsherreds Kartoftefærreri. Et Koniorium paa 100 Landmænd i Ods herred har dannet en Forening til Opretelse af et Kartoftefærreri, der med Produktionen fra 300 Tdr. Land vil koste 50-60,000 Kr. Færreriet skal i Følge „Kålundb. Følkebl.“ kunne betale fnav 3 Kr. pr. Td. for Foderkartofler, fmaa og store imellem hinanden; er Prijerne gode, kan man jo alligvel udføre de gode Kartofler. Man mener, at Omkostningerne ved Færringen vil blive mindre end Tabet ved Nedkølingen, og det tørrede Produkt menes fuldt ud at kunne erstatte Majs og Korn til Heste og Svin.

Kålundborg og Kålsfrifen. Paa Kålundborg Gasværk har man ifte ret stort Kulforraad, og som Følge af den engelske Kulstrife har man derfor de sidste Aftener (12. ds.) undladt at tænde de allerfleste Gadelugter; der brænder kun en 3-4 Stykker paa de mest befærdede Fjærrer. Hvis Strifen vedvarer, vil man i Følge „Kålundb. Følkebl.“ anmode Vælgingsdirektøren i København om at forstrække Gasværket med lidt Kul.

Danske og engelske Paaste- og Konfirmationskort.

— 1912 —

Danske Paastekort.

Nr. 301. Et fmagfuldt enkelt Kort med Blomstefors og en Bufet hvide Liljer, „Glædelig Paaste“ og et lille passende Vær paatrykt. Pris 5 Cents. Per Dufin 50 Cents. Nr. 351. Et smukt lille dobbelt Kort med indlagte Blade, hvorpaa findes Paastehilsen med Joh. 16, 22 samt Salmeverjet „Mind o Jesus, lidt mit Hjerte“. Paa Forsiden et Guldfors omvundet med Blomster. Sæftet med Silkefnor. Pris 10 Cents. Per Duf. \$1.00. Nr. S-1085. Et net Paastekort i 3 forfællige færdedes fmagfulde Mønstre. Størrelse 6 X 3 1/2 Tommer. Paa indlagte Blade findes Plads for Tilgængelse samt Paastebudfabet „Herren er virkelig opstanden“ og Verjet „Tak o store Sejrherre“. — Pris per Stf. 15 Cts. Per Duf. asft. \$1.50.

Danske Paastebrevkort.

Nr. N. 4092. Tre forfællige Mønstre alle med et tiltalende Blomstefors og hvert med særstift Bibeletstf passende for Anledningen. Pris per Duf. 25 Cents. Per 100 \$1.25. Nr. S. 1045. Et færdedes smukt Brevkort med ophøjede Blomster og Paastefag i forfællige Mønstre. Pris per Duf. 50 Cts. Per Duf. asft. \$1.50.

ENGLISH EASTER CARDS.

No. 376. Small assorted Easter booklets with Scripture texts and tied with Silk Card and tassels. Price 10 cents. Per Dozen \$1.00. No. S-1091. Fine Easter booklets with appropriate decorations in assorted designs and Greeting in gold on front. Inside, various Easter lines and verses. Price 15 Cents. Per Doz. asst. \$1.50. No. S-1105. A very dainty card 10 1/4 x 2 1/4 inches arranged to hang up. Fine white pressed card on purple background with a flower basket and cross with Easter Greetings in gold attached to purple Ribbon. Price 15c. Per doz \$1.50. No. S-1106. Similar to S-1105 but slightly smaller and of blue on white. Also Angel design with flowers. Price 15 cents. Per Doz \$1.50.

ENGLISH EASTER POSTALS.

No. 326. Beautiful imported Easter Post Cards in assorted designs and each with an appropriate Bible text in English. Price per Doz. 25 cents. Per 100 \$1.25. No. 327. Fine domestic Easter Postals in many different designs. Easter greeting only. Price per Doz. 15 cents. Per 100 60 cents. Per 1000 \$5.00.

Danske Konfirmationskort.

Nr. 401. Et fmagfuldt enkelt Kort med udsæaeret Rand. Paa Forsiden ophøjede Blomster og Kors eller Kalf samt „Hjertelig Olysningsnng paa Konfirmationsdagen“ i Guldfarf. Størrelse 4 1/2 X 3 Tommer. Pris 5 Cents per Stf. 50 Cents per Dufin. Nr. S-5924. Et smukt lille dobbelt Kort 4 3/4 X 3 3/4 Tommer med udsæaeret Kors og Liljer samt Ordene „Til Konfirmationen“ paa Forsiden. Paa indlagte Blade findes Verjet: „O, hør os, Jesus milde, O, dan vort Hjerte faa, At aarle det og silde Dit Tempel være maa, Hvor du er selv til Stede Med Liv og Lys og Glæde Nu og i allen Skund.“ — Sæftet med Snor og Kvofter. Pris 10 Cents. Per Dufin \$1.00. Per 100 \$6.00. Nr. D-452. Fine asfoterede Konfirmationskort fra Danmark. Alle med ophøjede eller udsæaerte Forfærringer i Farver og Guld paa Forsiden. Paa de indlagte Blade et Konfirmationsbillede samt et passende Vær. Gennemsnitsfærrelse 5 1/2 X 3 1/2 Tommer. Pris 15 Cents per Stf. \$1.50 per Dufin.

Nr. S-788. Et smukt dobbelt Kort 6 1/2 X 4 3/4 Tommer stort med en Krans af ophøjede Violer og Blade i naturlige Farver paa Forsiden samt den sædvanlige Hilsen i Guldfarf paa hvidt Felt. Indlagte Blade med Forfærring samt Sal. 110, 3, og Verjet: Som Duggens Draaber giv os Magt Din Kærlighed at fpejle! Giv os din Mand, som du har lagt, Og os som Værn befele! Os Hjerte giv for Verdens Nød, Giv Sjælen Svabets Binger; Giv os den kærlighebens Gled, Som varmer og som tvinger! — Sæftet med Silkefnor og Kvofter. Pris 25 Cents. Per Dufin \$2.50.

Nr. D-453. Pragtfulde importerede Konfirmationskort efter asfoteret Mønster og Tefst. Samme Art som Nr. D-402 men fstore og fmuflere. Pris 35 Cents per Stf. 4 Kort for \$1.25. Nr. S-793. Et aldeles nyt og færdedes fint Kort med haandmaledede Stedmoderblomster eller Førglem-måg-ejer paa Celluloid indfattet i Ramme af fint Karton af tilsvarende Farve som Forside. Paa fmuflte forfærrede Blade sæftet med Silkebaand og Silffe findes foruden Hilsen og Sal. 46, 2 følgende fmuflte Vær: O Herre, vær mit Lys i Ratten, Mit Fæste og min fkre Borg; Vær for min Sjæl den dyre Skatten, Som prøvet er i Fryd og Sorg! I dig, min Gud, jeg styrke har, Du er min Tilflugt, mit Forsvar! Størrelse 6 1/4 X 4 Tommer. Hvert Kort i en net lille Gife, hvori den kan fendes med Posten. Pris 40 Cents. 2 Kort for \$1.00.

Nr. D. 454. Ufluristf udstyrede importerede Kort med brede Silkebaand og Silffe samt ophøjede Nøfer i efterlignet Silke. Passende Konfirmations Hilsen, Billede og Tefst. Pris 50 Cents. 3 Kort for \$1.25.

ENGLISH CONFIRMATION CARDS.

No. K-2243. A very pretty little folder, size 3 1/2 x 5 inches, tied with white silk ribbon. On front cover a pretty landscape in a wreath of wild roses. The words „Best wishes for your Confirmation“ in silver stamping. On inside pages appropriate scripture texts and verses. Price 15 cents each. \$1.50 per dozen.

No. K-2244. Same style card as No. 2243 but larger (Size 7 1/2 x 4 1/2) and with twigs of „pussy willows“ on front. On inside pages two short Bible texts and Margaret Haycrofts beautiful hymn „Praying heart, break forth to singing“ in extenso. Price 25 cents each. \$2.50 per dozen.

De angivne Priser er netto — portofrist.

DANISH LUTHERAN PUBLISHING HOUSE, Blair, Nebr.